

Sprawozdanie z działalności Polskiego Instytutu Studiów nad Sztuką Świata za 2017 rok

Polski Instytut Studiów nad Sztuką Świata jest jednostką badawczą na podstawie decyzji Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 513/ Kat/ 2017 z 25 października 2017 roku. Jest jedyną instytucją w Polsce, działająca w oparciu o ustawę o stowarzyszeniach, która w wyniku parametryzacji uzyskała ten status.

Najważniejszymi osiągnięciami w 2017 roku są:

□□ □□ □□ (**Bolan meishu tongshi**) / *The History of Polish Art*, pod red. Jerzego Malinowskiego – przygotowanie i wydanie w Szanghaju pierwszej obszernej syntezy sztuki polskiej w języku chińskim (600 s.) (przy współpracy wydawniczej Instytutu Adama Mickiewicza; finansowane przez MKiDN).

Jewish art and Poland and Central-East Europe / Sztuka Żydowska w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej – seria, przygotowanie do druku i wydanie 5 monumentalnych pozycji wydawniczych (przy współpracy wydawniczej Muzeum Żydów Polskich POLIN; finansowane przez MKiDN):

t. 2A Maria i Kazimierz Piechotkowie, *Bramy Nieba. Bożnice murowane na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej* (580 s.)

vol. 2B Maria & Kazimierz Piechotka, *Heaven's Gates: Masonry synagogues in the territories of the former Polish-Lithuanian Commonwealth*, przekład Krzysztof Cieszkowski (580 s.)

vol. 4 Jerzy Malinowski, *Painting and sculpture by Polish Jews in the 19th and 20th century (up to 1939)* – związane z realizacją projektu Narodowego Programu Badań Humanistycznych MNiSW (568 s.)

t. 5A Jerzy Malinowski, Barbara Brus-Malinowska, *Katalog dzieł artystów polskich i żydowskich z Polski w muzeach Izraela* (624 s.)

t. 5B Jerzy Malinowski, Barbara Brus-Malinowska, *A catalogue of works by Polish artists and Jewish artists from Poland in museums in Israel* (624 s.)

Digitisation and Preservation of the Manuscript Collection at the Monastery of St Saviour in Old Jerusalem, zakończono 3-letni projekt finansowany przez British Library i realizowany w Jerozolimie. Wynikiem projektu jest całkowita digitalizacja i badania konserwatorskie zbioru ponad 500 ksiąg, manuskryptów i zwojów z franciszkańskiego klasztoru Najświętszego Zbawiciela w Jerozolimie (ok. 140 000 kart) od XII do XX wieku w językach: arabskim, armeńskim, etiopskim, hebrajskim, łacińskim, syryjskim i tureckim. Szczególną uwagę poświęcono manuskryptom liturgicznym z notacją muzyczną i miniaturami i dekoracją malarską. Kierownik – prof. Ewa Balicka-Witakowska.

Korpus dzieł malarskich Henryka Siemiradzkiego, projekt finansowany z Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki MNiSW, o charakterze międzynarodowym, realizowany w latach

2015–2020 we współpracy z Muzeami Narodowymi w Krakowie i Warszawie, Państwową Galerią Tretiakowską i Państwowym Instytutem Historii Sztuki w Moskwie oraz Papieskim Instytutem Studiów Kościelnych w Rzymie. Z realizacją projektu związana była międzynarodowa konferencja *Co znajduje się w obrazach Henryka Siemiradzkiego?* (z Muzeum Narodowym w Warszawie) oraz w roku akademickim comiesięczne seminaria. Przygotowano t. V rocznika „Sztuka Europy Wschodniej / Искусство Восточной Европы”.

Rezydencje na ziemiach wschodnich dawnej Rzeczypospolitej, projekt finansowany przez Fundację Lanckorońskich, obejmował dokumentacje zespołów pałacowych i dworów na Podolu (cz. II). Kierownik – dr hab. Joanna Kucharzewska.

Sztuka Europy, w tym Polski

- w Stulecie polskiej awangardy zorganizowano konferencję *Formiści – Bunt / Zdrój – Jung Idysz. W stulecie polskiej awangardy*; przygotowana jest antologia *Manifesty i pisma polskiej awangardy*. Badania dotyczyły m.in. sztuki przełomu XVIII / XIX w. (książka prof. Teresy Grzybkowskiej *Kobieta wodzem chwalebego czynu. Twórczyni pierwszych polskich muzeów i ogrodów filozoficznych*), architektury (monografia dr. Tomasza Ślebudy *Edgar Norwert. Architekt i teoretyk architektury*), sztuki polskiej na ziemiach zachodnich i północnych po 1945 (tom „Pamiętnika Sztuk Pięknych”), sztuki polskiej powojennej (dr Łukasz Guzek *Rekonstrukcja sztuki akcji w Polsce* i pod red. Maliny Barcikowskiej *Infantka Małgorzata we współczesnej sztuce polskiej*). Przygotowano do druku tom **Paris and the Polish Artists 1945-1990 (w serii “Studies on modern art”)**
- rozpoczęto prace nad *Słownikiem artystów polskich na Obczyźnie*.

Sztuka Azji i Afryki

- przygotowano do druku tomy: *East Asian Theatres: Traditions – Inspirations – European / Polish Contexts* (rocznik „World Art Studies”), poświęcony sztuce Imperium Osmańskiego i polsko-osmańskimi relacjami artystycznymi (rocznik „Art of the Orient”), pierwszy pełny opis Japonii Engelberta Kaempfera *Japonia: spojrzenia na kulturę Tokugawów* (I wyd. 1729).
- prowadzono prace nad tomem poświęconym sztuce współczesnej Afryki (rocznik „The Art of Non-European Cultures”)

Sztuka Ameryki Łacińskiej

- przytowano do druku 2 tomy rocznika „Arte de America Latina”, poświęcone sztuce współczesnej Argentyny.

Sztuka prehistoryczna

- opublikowano tom *Polskie doświadczenia badawcze* pod red. prof. Andrzeja Rozwadowskiego (seria „Studia i monografie”). Instytut był partnerem konferencji *Sztuka Naskalna: Dziedzictwo Przeszłości* (UJ Kraków 23–24 XI).

Sztuka bizantyjska

- przygotowano tom rocznika „Series Byzantina. Studies on Byzantine and Post-Byzantine Art”.

Czasopisma i serie wydawnicze

ART OF THE ORIENT; ARTE DE AMERICA LATINA; (THE) ARTISTIC TRADITIONS OF NON-EUROPEAN CULTURES; PAMIĘTNIK SZTUK PIĘKNYCH; SERIES BYZANTINA. STUDIES ON BYZANTINE AND POST-BYZANTINE ART; STUDIA Z ARCHITEKTURY NOWOCZESNEJ; SZTUKA EUROPY WSCHODNIEJ / ИСКУССТВО ВОСТОЧНЕЙ ЕВРОПЫ; STUDIA O SZTUCE NOWOCZESNEJ; STUDIA I MONOGRAFIE; WORLD ART STUDIES. W 2017 wydano 14 książek i tomów czasopism.

- utworzono nową serię wydawniczą TECHNOLOGIA - SZTUKA - KONSERWACJA / TECHNOLOGY - ART - CONSERVATION, poświęconą badaniom konserwatorskim i wydano 2 pierwsze książki (Prof. Weroniki Liszewskiej, *New Methods of Leafcasting in the Conservation of Historic Parchments* oraz Jacka Tomaszewskiego *Oprawa książkowa w Polsce 1450-1600. Studium tegumentologiczno-ikonograficzne*).

Konferencje międzynarodowe i krajowe:

Wokół życia i twórczości Abrahama Ostrzegi - Warszawa, wspólnie z Narodową Galerią Sztuki Zachęta (2 III) wydano tom z materiałami jako tom rocznika „Pamiętnik Sztuk Pięknych”,

3th Conference *Art of Armenian Diaspora* - Warszawa, wspólnie z UKSW (30-31 III),

II Ogólnopolską Konferencję Studiów nad Stojem *Co (nie) przystoi mężczyźnie* - Warszawa, wspólnie z Muzeum Azji Pacyfiku (3-4 IV),

2rd International Scientific Conference *Architecture of Local Cultures of The Borderland* - *The Sacred - The Profane - The Sacred. Conversions and Reconversions of Sacred Architecture and Art XX - XXI cc.* - Warszawa - Supraśl, wspólnie z SARP (21-23 IV),

V Seminarium Zespołu „Korpusu malarstwa Henryka Siemiradzkiego” - *Co znajduje się w obrazach Henryka Siemiradzkiego?* (21-22 IV), wspólnie z Muzeum Narodowym w Warszawie (21-22 IV),

VII Konferencja Sztuki Nowoczesnej *Formiści - Bunt / Zdrój - Jung Idysz. W stulecie polskiej awangardy* - Toruń, wspólnie z UMK (7-9 XI).

Seminaria naukowe, promocje i zebrania naukowe:

Dr Agnieszka Kuczyńska: *Jawnogrzesznica* Henryka Siemiradzkiego i przedstawienia Chrystusa w malarstwie pieredwizników w kontekście recepcji „*La vie de Jésus*” Ernesta Renana (PISnŚŚ 19 I),

Prof. Jan Wiktor Sienkiewicz: *Artyści Andersa. Continuità e novità* - promocja książki wydanej przez Instytut (Muzeum Archidiecezjalne 24 I),

Arch. Maria [i Kazimierz] Piechotka: t. 1A: *Bramy Nieba. Bożnice drewniane na ziemiach dawnej Rzeczypospolitej*; vol. 1B *Heaven's Gates. Wooden synagogues in the territories of the former Polish-Lithuanian Commonwealth*

z serii *Sztuka żydowska w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej / Jewish Art in Poland and Central-East Europe* - promocja książki przygotowanej przez Instytut (Muzeum Historii Żydów Polskich 17 II),

Prezentacja dorobku Instytutu w zakresie sztuki japońskiej i polsko-japońskich kontaktów artystycznych (Ośrodek Kultury Ambasady Japonii 19 VI),

Dr Karolina Zychowicz: *Gizela Szancerowa - zapomniana animatorka polskiego życia artystycznego* (PISnŚŚ 5 X),

Seminarium Sztuki Europy Wschodniej - Sztuka rosyjskiej i radzieckiej awangardy (PISnŚŚ 28 X),

□□ □□ □□ (*Bolan meishu tongshi*) / *The History of Polish Art* - promocja książki (Zachęta 1 XII),

oraz seminaria zespołu badawczego „Korpusu dzieł malarskich Henryka Siemiradzkiego”.

Sprawozdanie z działalności
Polskiej Misji Artystyczno-Naukowej w Japonii
za rok 2017

W dniach od 25 kwietnia do 7 maja 2018 roku w Galerii 59 Rivoli w Paryżu przy wsparciu m.in. Polskiej Misji Artystyczno-Naukowej odbyła się wystawa zbiorowa grupy artystów z Prefektury Okayama w Japonii, wśród których był polski artysta Radosław Predygier.

W dniu 17 września, z inicjatywy Polskiej Misji Artystyczno-Naukowej w Japonii i przy wsparciu Instytutu Polskiego w Tokio, w renomowanej sali „Reness Hall” w Okayamie odbył się wieczór poetycko-muzyczny poświęcony polskiej poezji „Niektórzy Lubią Poezję”, na którym zaprezentowano sylwetki i twórczość Adama Mickiewicza, Wisławy Szymborskiej, Czesława Miłosza i Juliana Tuwima. Utwory m.in. Fryderyka Chopina, Michała Kleofasa Ogińskiego, Jana Edmunda Jurkowskiego na gitarze klasycznej zagrał Pan Damian Kłeczek. Wiersze recytował po polsku Radosław Predygier, po japońsku recytowała Pani Nobuko Akiyama. Przekładu wierszy dokonała Pani Nobuko Akiyama.

W dniach od 24 września do 1 października, w Muzeum Miejskim w Ushimado, odbyła się zorganizowana przez Polską Misję Artystyczno-Naukową w Japonii, wystawa malarstwa na jedwabiu prof. Joanny Stasiak z Uniwersytetu Marii Grzegorzewskiej w Warszawie.

Przy okazji wystawy odbył się wykład przeprowadzony przez dr Magdalenę Durdę-Dmitruk pt. „Tradycja Polskiego Malarstwa na jedwabiu”.

W trakcie montażu dokument filmowy z wydarzenia.

Dnia 18 października w Ludowej Sali Koncertowej miasta Setouchishi odbył się koncert trio jazzowego Chamber Metropolitan Trio z Paryża, zorganizowany przy udziale Polskiej Misji Artystyczno-Naukowej w Japonii.

Na początku grudnia odbyły się zorganizowane przez Polską Misję Artystyczno-Naukową w Japonii, warsztaty ceramiczne typu „noyaki” (wypał niskotemperaturowy), w którym wzięły udział dwie artystki z Polski; Agnieszka Brzeżańska i Maria Łoboda. Dzięki uprzejmości i zaangażowaniu ceramika stylu Bizen Shouta Terazono, artystki z Polski miały możliwość praktycznego zapoznania się z tradycyjną techniką japońskiej ceramiki.

Radosław Predygier – Kierownik Misji